да не усвои икономическите стратегии, използвани от баща му; за родителите – да не успеят да осигурят невеста за сина си [чрез купуване, помощ при приставането на девойката или чрез доброто си име, нужно за договарянето], както и да не възпитат добре дъщеря си – така че тя да не пристава и да не сменя сексуалните си партньори. За мъжа *те ачшес ладжаке*, значи да не успее да осигури прехрана и покрив за своето семейство; за жената – да остане бездетна; за майката да не кърми бебето, когато е гладно; за синовете и дъщерите – да не успеят да се погрижат подобаващо за покойните си родители.

Понятието за срам оказва влияние дори върху привнесените или иначе казано "бриколажните" елементи в ромския културен модел. Например тогава, когато искат да изразят на ромски мюсюлманския термин сюнет[106], хоранане рома използват понятието *ладжчшинде*, което може да се преведе като "срамоотрезание"[107]. Фактически, представите и нагласите за *ладжаво* действат като основен селективен механизъм за приемливите и желаните социални практики, в която и да е от ромските групи и субгрупи. Разбира се, понятието за *срам* в ромската общност е различно от понятието за *срам* в макрообществото – където съществуват вековни, често неосъзнавани напластявания от християнството и исляма. Това е и една от причините *божните* – както респондентите в Ягодово, Куклен и Йоаким Груево наричат членовете на протестантските църкви в ромските махали – да се намират в особена маргинална позиция. От една страна те са роми. От друга страна – те не следват ромските културни модели, защото за тях *ладжаво* е по-слаб регулатор от *безех*[108], а това оказва огромно влияние върху *аменде саворе* – чрез укрепване на нуклеарното семейство и постигане на фактическа външна интеграция на социалните практики.

---

[106] от арав. през тур. sünnet – обрязване на краекожието на мъжкия полов член

[107] от ладжаво – срам и чшинив - режа

[108] букв. грях